

Przepisy określające wzajemne relacje pomiędzy ustawami w zakresie nienaruszania innych ustaw przez daną ustawę

Teza

Przepisy określające wzajemne relacje pomiędzy ustawami w zakresie nienaruszania innych ustaw przez daną ustawę można pozostawiać jedynie w przypadku ustaw obowiązujących. Należy jednak dążyć do eliminacji takich przepisów z systemu prawa. W przypadku ustaw nowych nie należy zamieszczać przepisów zawierających formułę „nie narusza”.

Przykład

U S T A W A
z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o gospodarce nieruchomościami
(Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651, z późn. zm.)

Art. 2. Ustawa nie narusza innych ustaw w zakresie dotyczącym gospodarki nieruchomościami, a w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2004 r. Nr 167, poz. 1758, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749, z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.);
- 4) ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1700, z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2571, z późn. zm.);

- 6) ustawy z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398, z późn. zm.);
- 7) ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, z późn. zm.);
- 8) ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. — Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.);
- 9) ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. — Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.);
- 10) ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 11) ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 i Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 72, poz. 620);
- 12) ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego (Dz. U. Nr 42, poz. 340 i Nr 161, poz. 1281);
- 13) ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. Nr 143, poz. 963).

OBJAŚNIENIE

Zgodnie z § 11 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908) w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych. Tekst prawny powinien zawierać wyłącznie te wypowiedzi, które służą wyrażeniu norm postępowania lub dokonaniu aktów konwencjonalnych¹⁾. Zatem zamieszczanie w tekście prawnym jakichkolwiek wypowiedzi, które służą innemu celowi, jest tym bardziej niebezpieczne, że takiej wypowiedzi może być i jest nadawana treść normatywna. Dodatkowo, w przypadku formuły „nie narusza” trudno dokonać jednoznacznego odkodowania jej treści normatywnej.

Orzecznictwo sądów administracyjnych przyznaje przepisowi określającemu relacje między przepisami ustaw charakter normatywny polegający na

¹⁾ S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r.*, Warszawa 2004, s. 48 i 49.

uznaniu ustaw — które w takim przepisie określone zostały jako te, których dana ustawa nie narusza — za przepisy odrębne mające pierwszeństwo w ich stosowaniu²⁾. Należy wskazać, że taka treść normatywna przepisu określającego wzajemne relacje pomiędzy ustawami w zakresie nienaruszania innych ustaw przez daną ustawę będzie trudna do przyjęcia w każdym przypadku takiego przepisu.

Przykład

U S T A W A
z dnia 16 września 2011 r.
o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich
Unii Europejskiej
(Dz. U. Nr 230, poz. 1371)

Art. 1. 4. Ustawa nie narusza przepisów o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz postanowień umów międzynarodowych dotyczących współpracy w sprawach zapobiegania przestępczości, jej zwalczania oraz współdziałania na terenach przygranicznych.

We wskazanym przykładzie jest wręcz odwrotnie, tzn. ustawie o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej należałoby przyznać charakter przepisów *lex specialis* względem przepisów o pomocy prawnej w sprawach karnych oraz postanowień umów międzynarodowych dotyczących współpracy w sprawach zapobiegania przestępczości, jej zwalczania oraz współdziałania na terenach przygranicznych.

Powstają zatem uzasadnione pytanie i wątpliwości dotyczące tego, jaką treść normatywną ma przepis art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej.

Opracował **Jarosław Lichocki**
Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu

²⁾ Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie: z dnia 24 sierpnia 2010 r. (sygn. I OSK 1409/09) oraz z dnia 12 lutego 2009 r. (sygn. I OSK 361/08), a także wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 września 2006 r. (sygn. I SA/Wa 770/06).